

Öva synonymer med hjälp av artiklar

Ämne: Svenska

År: 4-6, Gymsär

Lektionstyp: Klassrumsarbete

Lektionsgång: 1

Inledning

För alla människor är det viktigt att kunna variera sitt språk både skriftligt och muntligt.

Våra elever på gymnasiesärskolan har svårt att hitta synonymer till ord och upprepar sig lätt både i tal och i skrift.

Man kan på ett enkelt sätt börja jobba med synonymer genom att lära sig och förstå skillnaden på ett negativt ord och ett positivt.

Att använda 8 sidors artiklar och reportage gör att ordkunskapen sätts in i ett realistiskt sammanhang och inlärningen blir meningsfull. Man upptäcker vad som händer i omvärlden samtidigt som man bygger upp sin språkliga förmåga vilket är nödvändigt för att delta på ett aktivt sätt i samhället.

Mål:

Att se skillnad på ords positiva och negativa värde och då få en större säkerhet i ords betydelse när man samtidigt hittar synonymer. Målet är också att våga diskutera sina tankar och åsikter med andra.

Ålder/elevgrupp:

Gymnasiesärskola/mellanstadie men går att anpassa till andra målgrupper.

MTM:s skolwebb
mtm.se/skola

Tidsåtgång:

Ett lektionspass men går att följa upp på olika sätt.

Förberedelser:

Läsa 8 sidor och stryka under positiva och negativa ord. Material: 8 sidor, ordlista, understrykningspennor och skrivmaterial.

Så här gör vi:

- Jag gör två spalter på tavlan. En för positiva ord och en för negativa.
- Tidningen 8 sidor delas ut tillsammans med understrykningspennor. Det är bra att använda två olika färger, exempel rosa penna för positiva ord och blå för negativa.
- Eleverna sitter en stund, läser lite för sig själva och stryker samtidigt under ord de hittar. Vissa elever vill ha en begränsad tid, ca 15 min.
- Sedan går eleverna fram och skriver sina ord i spalterna.
- Vi diskuterar i gruppen om de skrivit rätt ord i rätt spalt.
- Vad som är ett positivt ord för någon elev kanske upplevs som ett negativt ord för någon annan. Varför är det så?
- Sedan väljer eleverna ut fem ord var från båda spalterna.
- De ska med hjälp av varandra (diskussion uppmuntras) eller ordbok få fram en synonym till orden.
- Eleverna skriver synonymerna bredvid orden i spalterna på tavlan och vi diskuterar om de verkligen betyder samma sak.
- Sedan ska de göra meningar där de nya orden finns med.

Att lära sig nya ord som ändå betyder samma sak som ett ord man redan kan känns oftast kul och de vill använda orden. Genom att direkt sätta in orden i meningar skapas de meningsfulla sammanhangen som behövs för inläringen.

Förslag på fortsättning

Orden kan också användas till att skapa dikter. Att bli tilldelad exempelvis fem ord som måste ingå i en dikt kan fungera som jättebra inspiration till att komma igång att skriva.

Birgitta Åkerblom-Ström